

Space for Available
for Advertising
WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM
preetnamausa@gmail.com

ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਮੁਰਾ ਸੱਚ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ
ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 350, 17 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2026 ਵੈਬਸਾਈਟ: www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਬੇਅਦਬੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਨਵੇਂ ਸੋਧ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਲਗਾਈ ਮੁਹਰ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਿਹਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਗਤ ਜੋਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ-2026 ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਲੰਬੀ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਖੁਲਾ ਕੇ ਇਹ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਖਦਸ਼ੇ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਐਕਸ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, "ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਉੱਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਰਾਜਪਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਜੀ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਬਿੱਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਨਿਮਾਣੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸੇਵਾ ਲੈਣ ਲਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਕੋਟਿਨ- ਕੋਟ ਪੰਨਵਾਦ. ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ..।" ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ "ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ, ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।" "ਅੱਜ ਮੈਂ ਸਾਡੇ

ਮਾਨਯੋਗ ਗਵਰਨਰ ਸਾਬ ?ਹ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਤਿਕਾਰ ਐਕਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੱਡੀ ਸੇਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ? ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਸ 'ਤੇ ਪਾਈ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਾਪ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਾਗਤ ਜੋਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣਾ ਇੱਕ ਸਵਾਗਤਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ ਪਰ ਨੀਅਤ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬੇਮਤਲਬ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜੇ ਸੀਐਮ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸੱਚਮੁੱਚ ਗੰਭੀਰ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਕਈ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਰੋਕੇ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੁਰਖੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇ। ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਲਿਖਿਆ, "ਪੰਜਾਬੀ ਅਜੇ ਵੀ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਰਗਾੜੀ, ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ ? ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ? ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ 48 ਮਹੀਨੇ ਲੰਘ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉੱਧਰ ਪੰਜਾਬ ਬੀਜੇਪੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਨੇ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ

ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਕੀ ਬੋਲੇ ਹਰਪਾਲ ਚੀਮਾ

ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਲਿਆਂਦੇ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਚੀਮਾ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਲਿਆ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਲੰਗੜੇ ਬਿੱਲ ਲਿਆਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਬਿੱਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਟਕਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਚੀਮਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਏ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਮਾਹਰ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਅਸੀਂ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸੱਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਜਾਗਤ ਜੋਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ 2026 ਲਿਆਂਦਾ ਜੋ ਗੰਭੀਰ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੀਮਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਿੱਲ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਜਤਾਏ ਸ਼ੁੱਧ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। ਹਰਪਾਲ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕੁਝ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਬੀਜੇਪੀ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਗਵਰਨਰ ਇਸਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੰਦਬੁੱਧੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਜਾਂ ਗਾਰਡੀਅਨ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, 2015 ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕਾਂਡ ਅਤੇ ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ ਤੇ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਗੋਲੀਕਾਂਡ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਵਾ ਕੇ ਰਹਾਂਗੇ।

ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਖਰੜਾ ਸਿਲੈਕਟ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉਹ ਵੀ ਛੇਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਰੋਕਣ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਸਕੇ।
ਬਿੱਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ 'ਤੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ? ਬੇਅਦਬੀ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ ਬਾਪੜਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਵਾਗਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸਵਾਲ ਵੀ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਗਾਮੀ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਬਿੱਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ 'ਤੇ ਮਾਹਰ ਕੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਬਾਬਤ ਬੀਬੀਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਜ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਜ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਅਨਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖ ਪੱਖੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਵੋਟ ਪਾਲਿਟਿਕਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਬਣੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਪ'ਦਾ ਵੱਖਰੀ ਪਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ।
ਸਿੱਟਾਮੁੱਖੀ ਨਜ਼ੀਤਿਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ ਇੱਛਾ ਜ਼ਰੂਰੀ: ਧਾਮੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ

ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪਿੱਛੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਪਰਦਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਸਿੱਟਾਮੁੱਖੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਬਚ ਨਿਕਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਪੀਟੀਆਈ ਮੁਤਾਬਕ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਵੱਲੋਂ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ, ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ 5 ਲੱਖ ਤੋਂ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਗਤ ਜੋਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਕਾਨੂੰਨ-2026 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਸਮੇਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬਿਮਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਹੀਂ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ, ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਡੀਐੱਸਪੀ ਰੌਕ ਦੇ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ (ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਸਮੇਂ ਬਿੱਲ) ਤਹਿਤ ਹੋਰ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਵੀ ਆਉਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਿੱਲ ਸਿਰਫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁੜਿਆ ਹੈ।

ਕੀ ਹੈ ਨਵਾਂ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਜਾਗਤ ਜੋਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ-2026 ਲੰਬੀ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਗਤ ਜੋਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ ਐਕਟ-2008, ਜੂਨ 2008 ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਛਪਾਈ, ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਸਾਂਭਣ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੀ। ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸ਼ 'ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਰਹੇਗਾ, ਇਸ ਵਾਰ ਕਸਟੋਡੀਅਨ (ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਸੋਸ਼ਾ ਜਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਰੂਪ ਅਧਿਕਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਜਾਂ ਗਾਰਜੀਅਨ (ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ) 'ਤੇ ਵੀ ਐਕਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਉਮਰ ਕੈਦ ਦਾ ਅਰਥ ਮੌਤ ਤੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਅਮਰੀਕਾ, ਨਿਊਯਾਰਕ (ਬੀ ਜੇ ਸਟੂਡੀਓ) : ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਵਿਖੇ ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੁੱਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਸੁਭ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ Speakers Queens District Attorney MELINDA KATZ, NYS Assembly Candidate District Candidate Pesach Osina (D-BC), Varinder Singh (Vicky), District leader Candidate NYS Assembly District BD-B, Jagpreet Singh deputy commis-

sioner mass engagement of NYC, Jenifer Raj Kumar Assembly Women D-CH ਪਹੁੰਚੇ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਵਿਖੇ ਹਰ ਸਾਲ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਪੂਰੀ ਸ਼ਾਨੋਂ ਸ਼ੌਕਤ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਚੇਚੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਅਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ

ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜਾ ਕੈਬਲੀਅਰ ਗਰੀਬ ਸਿੰਘ ਕਾਲੀ ਆਦਿ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਨ ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

PREETNAMA
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Preetnama

PREETNAMA
ONLINE AND PRINT MEDIA
KHARA SACH
CHIEF EDITOR: PRITPAL KAUR +1 201-312-4180
Preetnama TV

is a leading International Media Company.

Publishing a renowned newspaper in three language and operations a prominent TV channel.

With a global reach and diverse audience, Preetnama Provides in dept coverage of Current Events, News, and Analysis, Catering to a broad spectrum of interests and persp.

Preetnama TV Provides you best services.

We promote your business worldwide. We promote and do coverage all Kind Events.

PREETNAMA
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM
Chief Editor Pritpal Kaur
+1 201-312-4180
Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com
28 NOV TO 04 DEC, 2025

Sheikh Hasina's death sentence: India's new challenge in South Asian diplomacy

Bangladesh's judicial crisis and India's diplomatic balance
Analysis of the new equations emerging in South Asian politics after the death sentence awarded to Sheikh Hasina

The death sentence handed down by Bangladesh's special tribunal to former Prime Minister Sheikh Hasina has deeply shaken South Asian politics. This verdict has not only cast a shadow over Bangladesh's democratic credentials but also thrown India in an unprecedented diplomatic dilemma. India will have to navigate a highly sensitive balance between Hasina's safety, the extradition demand, border security, economic interests, and regional power balance. This entire development demonstrates how a domestic political issue can become a multifaceted strategic challenge for neighboring countries.

And unprecedented political turmoil in Bangladesh, the death sentence handed down by a tribunal to former Prime Minister Sheikh Hasina is not just a court verdict, but a historic event that has shaken the entire South Asian geopolitical landscape. The sentence came at a time when Hasina was already enjoying political asylum in India, and against the backdrop of widespread public anger and violent protests against her government in Bangladesh. The verdict has brought the credibility of Bangladesh's democratic institutions, the transparency of the judicial process, and the stability of governance into sharp debate. But more importantly, it is plunging India into a deep diplomatic quandary, where each move could have far-reaching implications for regional dynamics and bilateral interests.

The primary challenge for India is how to officially respond to this decision. India is Bangladesh's closest and largest partner, with whom it shares ties

extensive trade exchanges, industrial cooperation, power and gas pipeline projects, and development agreements, cross-border rail and road connectivity, and several economic corridors underway. If the political crisis in Bangladesh's politics, these projects could slow down, the investment climate could be affected, and trade could be disrupted. This becomes particularly challenging at a time when regional powers—especially China—are actively expanding their presence in Bangladesh. China has expanded its influence in Bangladesh through large infrastructure projects, maritime agreements, and strategic locations. If India-Bangladesh relations weaken during times of political instability, it could provide a major opportunity for China. Therefore, India must avoid any situation where its neutrality or sympathy for Hasina is perceived by the new Bangladesh regime as an India or a disadvantage to itself. This poses a strategic challenge for India: it must simultaneously support democracy and judicial impartiality while also lamely protecting its regional competition and strategic interests.

The politics of countries like the United States and Pakistan also complicate the situation. The United States has repeatedly expressed concerns about electoral transparency and human rights violations in Bangladesh, while Pakistan may attempt to steer Bangladesh's political trajectory in an anti-India direction. India is balancing the triangular pressure by adopt-

Space for Available for Advertising
WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਖਰਾ ਸੱਚ
Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ਵਾਪਿਸ, ਕੀ ਭਾਜਪਾ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ 'ਚ ਚੁੱਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ?

ਕੀ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਨਜ਼ਾ ਚੋਟੀ 'ਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨੁਕਸਾਨ

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ਵਾਪਿਸ, ਕੀ ਭਾਜਪਾ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ 'ਚ ਚੁੱਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ?

Pritpal Kaur (CEO and Founder)

001 (201) 312 4180

Email: Preetnamausa@gmail.com,
www.preetnama.com www.preetnews.com

ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਡਿਜੀਟਲ ਜੁੜਵਾ ਰੂਪ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਕਾਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ 'ਸੁਪਰਵਰਕਰ' ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਡਿਜੀਟਲ ਰਿਚਰਡ ਉਹ ਏਆਈ ਟਵਿਨ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਰਿਚਰਡ ਸਕੇਲੇਟ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਿਜੀਟਲ ਰਿਚਰਡ ਸਕੀਨ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 2ਡੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੋਈ ਆਮ ਚੈਟਬੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਰਿਚਰਡ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਕੇਲੇਟ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਭਾਸ਼ਾ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਚੈਟ ਜੀਪੀਟੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਰਿਚਰਡ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ, ਕਾਲਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ। ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਕੇਲੇਟ ਦੇ ਸੋਚਣ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕੇ। ਨਤੀਜਾ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਟੈਕਸਟ-ਆਧਾਰਿਤ ਵਿੰਡੋ ਤਿਆਰ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਕੇਲੇਟ ਸਲਾਹ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਲਾਇੰਟਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਸਕੇਲੇਟ ਦੇ ਉਸ ਕੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਕਨਸਲਟੈਂਸੀ ਕੰਪਨੀ ਬਲੂਰ ਰਿਸਰਚ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਡਿਜੀਟਲ ਰਿਚਰਡ, ਸਕੇਲੇਟ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਐਡਮਿਨ ਨਾਮ ਦੇ ਟੈਗ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਸਹਿਕਰਮੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਕੇਲੇਟ ਦੇ ਸਹਿਕਰਮੀ ਡਿਜੀਟਲ ਰਿਚਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਬੰਧੀ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਯੂਕੇ, ਯੂਐਸ, ਯੂਰਪ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 50 ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ

ਡਿਜੀਟਲ ਰਿਚਰਡ ਇੱਕ ਬਲੂਪ੍ਰਿੰਟ (ਨਮੂਨੇ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯੂਕੇ, ਯੂਐਸ, ਯੂਰਪ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਬਲੂਰ ਰਿਸਰਚ ਦੀ 50 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦਾ ਕੁਝ ਭਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਟੀਮ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ ਜਣੇਪੇ ਲਈ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਈ। ਬਲੂਰ ਰਿਸਰਚ ਇਸਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਮੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੋ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 20 ਹੋਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਟੈਸਟ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਇਹ ਤਕਨੀਕ ਹੋਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਕੇਲੇਟ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ 'ਡਿਜੀਟਲ ਮੀ' ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਕੰਪਨੀ ਗਾਰਟਨਰ ਵੀ ਸਕੇਲੇਟ ਦੇ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਤੋਂ 'ਨੋਲੇਜ ਵਰਕਰਜ਼' (ਜਾਣਕਾਰੀ-ਆਧਾਰਿਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ) ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਰੂਪ ਮੁੱਖ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪੈਣਗੇ। ਇਹ ਉਸ ਟ ਰੈਂਡ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਏਆਈ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਰਿਕਾਰਡ

ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਲਈ ਟ ਰੈਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਜੇ ਵੀ ਕਈ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣੇ ਬਾਕੀ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੀ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋਰ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਮੋਟਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮਾਰਕ ਜ਼ਕਰਬਰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਏਆਈ ਵਰਜ਼ਨ (ਰੂਪ) ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਤੋਂ ਲਾਭ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸੁਨੇ ਵਰਗਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣੇ ਬਾਕੀ ਹਨ। ਏਆਈ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕੌਣ ਹੈ - ਕੰਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ? ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੀ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕੀ ਐਕਸੈੱਸ ਕਰਨ (ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ) ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਅਤੇ ਜੇ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੈਲੈਨ ਲੋਮਾਸਟਰ, ਗਾਰਟਨਰ ਦੇ ਐਚਆਰ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਰਿਸਰਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ ਜੋ ਕੰਮ ਅਤੇ ਵਰਕਫੋਰਸ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਏਆਈ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਵਾਕਈ ਸੰਭਾਵੀ ਫਾਇਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਗਵਰਨੈਂਸ ਠੀਕ ਹੋਵੇ, ਖਾਲੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਵੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਮਿਲੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ (ਕੰਪਨੀ/ਮਾਲਕ) ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਮੇਰਾ ਨਾਮ, ਮੇਰਾ ਅਕਸ

ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਪਛਾਣ ਮੇਰੀ ਹੀ ਰਹੇ। ਕੈਲੈਨ ਮੁਤਾਬਕ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪੱਖ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਇਸਦਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪੱਖ ਦੇਖਾਂਗੇ। ਸਕੇਲੇਟ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਲੂਰ ਰਿਸਰਚ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਏਆਈ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈ ਸਕਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਸੈੱਸ ਕਰਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਲੂਰ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵੱਧ ਕਮਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਕੇਲੇਟ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਮਹਿਨਤਾਨਾ ਸਿਰਫ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਬੋਨਸ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਨਤੀਜਿਆਂ, ਮਾਪਣਯੋਗ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਸਿਰਜਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਏਆਈ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਗਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਘੱਟ ਹੈ।"

ਸਵਾਲ 'ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ' ਦਾ

ਪਰ, ਬਰਸਿਨ ਅਤੇ ਸਕੇਲੇਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਥਾਂ ਫਰਕ ਹੈ - 'ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ' ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ। ਬਰਸਿਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਕੰਟ ਰੈਕਟ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਵੀ ਆਈਪੀ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਬਿਜ਼ਨਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੋਕੇ ਸੋਚੋ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕੰਪਨੀ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ

ਸੁਪਰਵਰਕਰ ਕਿਵੇਂ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ

ਜੇਸ਼ ਬਰਸਿਨ, ਦਿ ਜੇਸ਼ ਬਰਸਿਨ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਹਨ। ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਐਚਆਰ ਲੀਡਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕਨਸਲਟੈਂਸੀ ਫਰਮ ਹੈ। ਬਰਸਿਨ ਨੇ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਨ ਫ ਰੈਂਸਿਸਕੋ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਸਟਾਰਟਅਪ ਵੀਵੋਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਿਤ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਲਗਭਗ 50 ਹੋਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਂ ਕਲਾਇੰਟ ਅਕਾਊਂਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਣਨ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗ, ਕਾਲ ਜਾਂ ਈਮੇਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਕੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਏਆਈ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਸਿਨ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਸੁਪਰਵਰਕਰ ਸ਼ਬਦ ਘੜਿਆ ਹੈ। ਓਕਲੈਂਡ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਰਸਿਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਹੁਣ ਇੰਨੀ ਉਰਜਾ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀ ਕਿ ਉਹ ਛੋਟੀ-ਛੋਟੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਾਲ ਕਰਨ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੀ ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ ਨੂੰ ਜਗਾ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਹਰ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 30% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਬਰਸਿਨ ਨੂੰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਨਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ 'ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ' ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਵਧਾ ਸਕੇ ਹਨ। ਬਰਸਿਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਕੀਮਤ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਡਿਜੀਟਲ ਹਿੱਸਾ ਹੋ, ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਧ ਪੈਸੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ?

'ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ' ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟਦੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਵੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸਦਾ ਟਵਿਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ 'ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ' ਕਿੰਨਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਵਕੀਲ ਵੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੇ ਹਨ ਕਿ ਨੌਕਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ 'ਡਿਜੀਟਲ ਟਵਿਨ' ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਹੇਠ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਭਾਰਤੀ ਘਰਾਂ 'ਚ ਰੱਖੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਕੀਮਤ ਹੈ, ਸੋਨੇ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਭਾਰਤ ਕਿਹੜੇ ਨੰਬਰ ਉੱਤੇ ਹੈ

ਸੋਨਾ ਕਾਫੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿੱਤੀ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪ 'ਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਸੋਨਾ ਘਰੇਲੂ ਬਚਤ ਅਤੇ ਖਰਚ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਹਾਲ ਦੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ 'ਚ ਸੋਨਾ 10 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਿੱਗ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ 'ਚ ਸ਼ਸ਼ੀ ਥਰੂਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ਭਾਰਤ 'ਚ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਕਾਫੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ ਪਰ ਉਤਪਾਦਨ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ।

ਭਾਰਤ 'ਚ ਸੋਨੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇੰਡੀਅਨ ਇਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਇੰਡੀਆ ਗੋਲਡ ਪਾਲਿਸੀ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੁੰਦਰਾਵੱਲੀ

ਨਰਾਇਣਸਵਾਮੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਹਨ। ਆਰਥੀਆਈ ਕੋਲ ਕਰੀਬ 800-820 ਟਨ ਸੋਨਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲਾ ਸੋਨਾ ਕਰੀਬ 70-80 ਟਨ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲਾ ਸੋਨਾ ਉਹ ਸੋਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਫਾਇਦੇ ਸਣੇ ਮਾਈਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੁੰਦਰਾਵੱਲੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਰਤ 'ਚ ਚੰਗੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲਾ ਸੋਨਾ ਘੱਟ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੂੰ ਲੋਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ (ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ) ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਭਾਰਤੀ ਘਰਾਂ 'ਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸੋਨਾ ਹੈ। ਘਰਾਂ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਅਨੁਮਾਨ ਹਨ ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ 27

ਹਜ਼ਾਰ ਟਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਅੰਕੜੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਹਰ ਸਾਲ 600 ਤੋਂ 700 ਟਨ ਸੋਨਾ ਦਰਾਮਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੋਨਾ ਘਰਾਂ 'ਚ ਜਮ 'ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੋਨਾ ਕਿਹੜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ?

ਵਰਲਡ ਗੋਲਡ ਕਾਊਂਸਿਲ ਮੁਤਾਬਕ ਫਰਵਰੀ 2026 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਕਰੀਬ 880 ਟਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੋਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਨੌਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ, ਜਰਮਨੀ, ਆਈਐਮਐਫ, ਇਟਲੀ, ਫਰਾਂਸ, ਰੂਸ, ਚੀਨ ਅਤੇ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਭੰਡਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਥਰੂਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਰੀਬ 500 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਸੋਨੇ ਦੀ ਖਦਾਣ ਹਨ (ਉਹ ਪੱਥਰ ਜਾਂ ਮਿੱਟੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਪਰ ਉਤਪਾਦਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਿਨਰਲ ਇਨਵੈਨਟਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਕੁੱਲ 518.23 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਸੋਨੇ ਦੀ ਖਦਾਣ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਰਾ ਸੋਨਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਚੋਂ 494.50 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਕੱਢਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ 23.72 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੰਸਾਧਨ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੋਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਮਹਿੰਗਾ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਉਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਸੋਨਾ ਕੱਢਣਾ ਕਿਫਾਇਤੀ ਅਤੇ ਫਾਇਦੇ ਦਾ ਸੌਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸੋਨੇ ਦੀ ਦਰਾਮਦ 'ਤੇ ਵੱਧ ਨਿਰਭਰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਘੱਟ ਉਤਪਾਦਨ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਦਰਾਮਦ

ਸੋਨਾ ਅਹਿਮ ਕਿਉਂ ਹੈ ?

ਹਾਲ ਦੇ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਸੋਨੇ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਸਮੇਂ ਸੋਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਨਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਨਾ ਬਰਾਮਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮੁਦਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਰਾਮਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕੀਮਤ ਵੱਧਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਉਸਦੀ ਮੁਦਰਾ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਉਤਪਾਦਿਤ ਜਾਂ ਨਿਰਮਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਐਕਸਪੋਰਟ, ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇੰਪੋਰਟ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਵੱਧ ਮਾਲੀਆ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸੋਨੇ ਦੀ ਇੰਪੋਰਟ-ਐਕਸਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਵਧ ਸੋਨਾ ਐਕਸਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮੁਦਰਾ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤ ਸੋਨੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਇੰਪੋਰਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੱਧਦੀ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁੱਲ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੋਨਾ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਵੰਡਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹਨ ਸਰਕਾਰੀ ਭੰਡਾਰ, ਸੋਨੇ ਦੀ ਖਦਾਣ ਅਤੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਸੋਨਾ। ਅਸਲ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੋਨਾ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਖਦਾਣਾਂ 'ਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ 'ਚ ਸੋਨਾ ਖਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਚਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਅਹਿਮ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ।

'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਸਾਲ 2023-24 'ਚ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਕਰੀਬ

3600 ਟਨ ਕੱਚਾ ਸੋਨਾ ਅਤੇ 795 ਟਨ ਸੋਨਾ ਦਰਾਮਦ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਯਾਨੀ ਭਾਰਤੀ ਘਰਾਂ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਸੋਨੇ ਦੀ। ਐਸੋਚੀਅਮ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤੀ ਘਰਾਂ 'ਚ ਕਰੀਬ 24 ਹਜ਼ਾਰ ਟਨ ਸੋਨਾ ਹੈ ਜੋ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਸੋਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚਤ ਦਾ ਪਸੰਦੀਦਾ ਤਰੀਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. ਸੁੰਦਰਾਵੱਲੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੀਮਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਘਰ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਸੋਨੇ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਮੌਰਗਨ ਸਟੈਨਲੀ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤੀ ਘਰਾਂ 'ਚ ਕਰੀਬ 3.8 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਸੋਨਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੀਡੀਪੀ ਦਾ ਕਰੀਬ 88.8 ਫੀਸਦ ਹੈ। ਸੋਨੇ ਦੀ ਖਪਤ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਐਮਐਮਟੀਸੀ-ਪੀਏਐਮਪੀ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਸਮਿਤ ਗੁਹਾ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਭਾਰਤ

ਨੇ 2025 'ਚ 710.9 ਟਨ ਸੋਨੇ ਦੀ ਖਪਤ ਕੀਤੀ, ਜੋ 2024 ਦੇ 802.8 ਟਨ ਤੋਂ 11 ਫੀਸਦ ਘੱਟ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਅੰਕੜਾ ਮੁੱਲ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਹੈ। ਮੰਗ 30 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 7,51,490 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਜੋ ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ। ਸੋਨਾ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਚ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਹਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਖਪਤਕਾਰ ਸੋਨੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਪਏ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਊ ਮੁੱਲ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿੱਕੇ ਜਾਂ ਬਾਰ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਹਾ ਮੁਤਾਬਕ, ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 24 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੇ 430.5 ਟਨ ਰਹਿ ਗਈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ 17 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 280.4 ਟਨ ਹੋ ਗਈ, ਜੋ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੰਗ ਹੈ।

ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ?

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੁੰਦਰਾਵੱਲੀ ਨਰਾਇਣਸਵਾਮੀ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਹ 500 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਸੋਨੇ ਦੀ ਖਦਾਣ ਹੈ, ਅਸਲੀ ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਔਸਤਨ 1-3 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਸ 'ਚ ਸਿਰਫ 500-600 ਟਨ ਸੋਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੰਡੀਅਨ ਮਿਨਰਲਸ ਈਅਰਬੁੱਕ 2025 ਮੁਤਾਬਕ, 2023-24 'ਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਿਰਫ 1.6 ਟਨ ਸੋਨੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂਕਿ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਸਾਲ 2023 'ਚ ਕਰੀਬ 3300 ਟਨ ਸੋਨਾ ਨਿਕਲਿਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਚੀਨ ਨੇ ਇਕੱਲੇ 375 ਟਨ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚਾਲੇ ਫਰਕ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈ। ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਖਦਾਣਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਮਹਿੰਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ੋਖਮ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸੀਮਿਤ ਸੰਸਾਧਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਪੱਕੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ। ਸੰਤੋਸ਼ ਮਲਹੋਤਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਬਾਥ ਦੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਡਿਵਲਪਮੈਂਟ 'ਚ ਵਿਜ਼ੀਟਿੰਗ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਨ। ਉਹ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ. ਸੰਤੋਸ਼ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਇੱਕ ਮਹਿੰਗਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

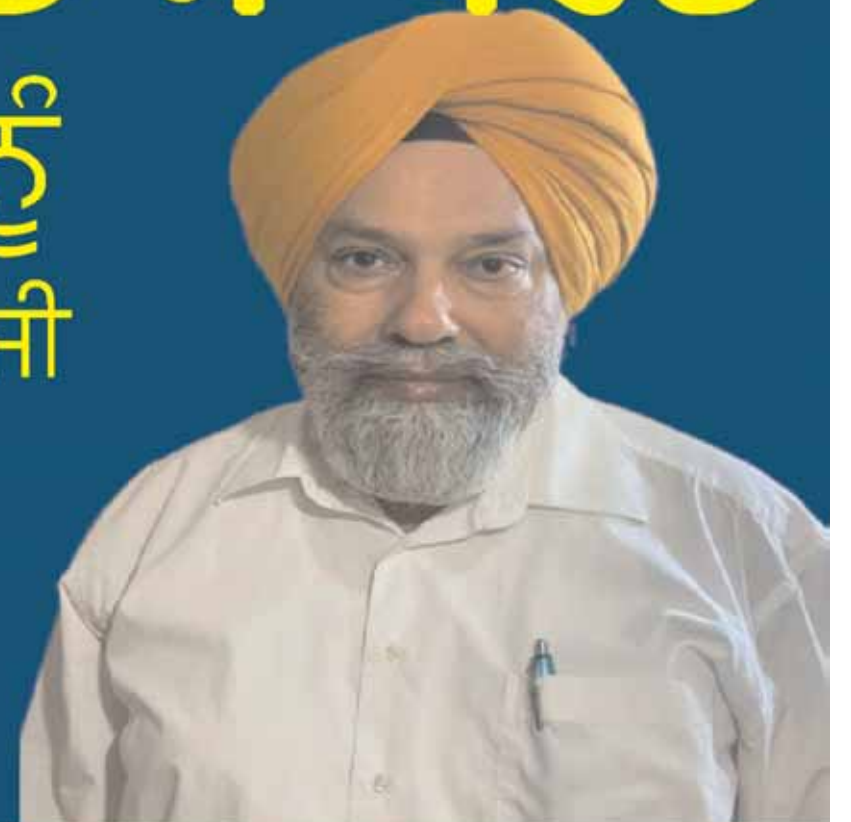
38ਵੀਂ ਖਾਲਸਾ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ

ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ

(ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ
38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਗੋਵਾਲ
(ਮੈਂਬਰ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਉਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

38ਵੀਂ ਖਾਲਸਾ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੰਬੇ
(ਮੈਂਬਰ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਵੈਸਾਖੁ ਭਲਾ ਸਾਖਾ ਵੇਸ ਕਰੇ ॥ ਧਨ ਦੇਖੈ ਹਰਿ ਦੁਆਰਿ ਆਵਹੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ॥

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ
ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ

ਸ੍ਰ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਮਹਿੰਦੀਪੁਰ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਉਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ

(ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਚੇਅਰਮੈਨ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਉਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜਾਲਪੁਰ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਉਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲਾ
ਚੇਅਰਮੈਨ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਉਯਾਰਕ
9530 118th St, South Richmond Hill, NY 11419, United States

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਦਿਹਾੜੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ

"Let's celebrate the joyous occasion of Baisakhi with heartfelt gratitude and renewed hope."

Davinder Singh Bittu

ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟਾਹਲੀ
(ਮੈਂਬਰ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਉਯਾਰਕ
9530 118th St, South Richmond Hill, NY 11419, United States

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

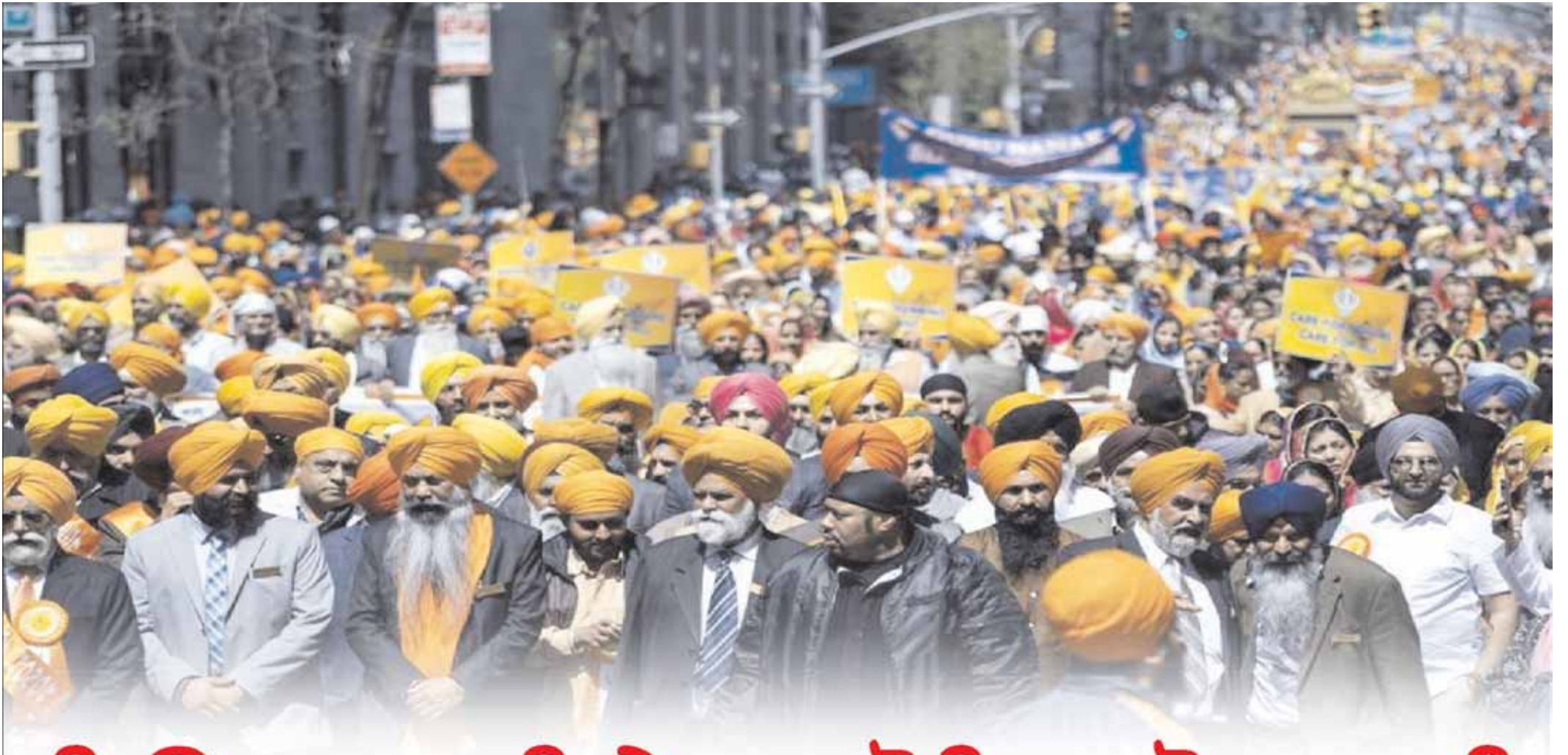
Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ
38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ

ਮਾਸਟਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ

ਲੀਗਲ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

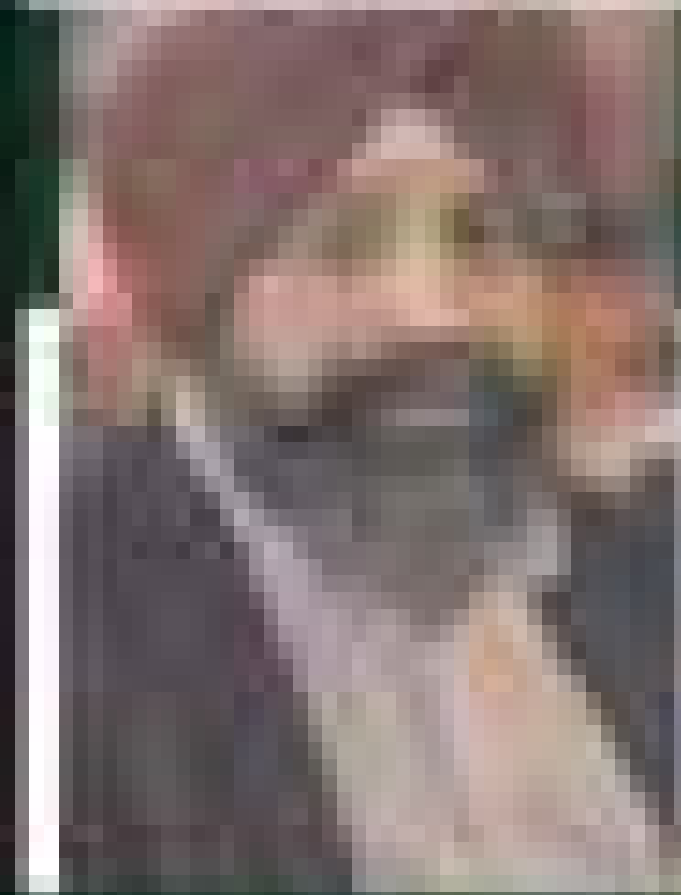
Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਸਿੰਘਾਨਾਮ ਨਿਖੇ ਸਾਖੀਨਿਸ਼ ਨਿਸ਼ ਸਾਖੀ

ਸਦੀ ਸਿਖ ਤੇਰੀ ਪੰਚ

ਦੀਰਾ ਸੁਧ ਸੰਗਤ ਤੋਂ
ਲਖ ਲਖ ਸਾਖੀਆਂ ਨਿਸ਼ ਸਾਖੀ
ਚਰਨੀਤ ਸਿਖ ਸੰਗਤ

(1999-2001)

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਸਿੰਘਾਣਾ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਏ ਵਲੀ

ਭਾਗੀ ਮਿਠ ਭੋਜ ਪਰੋਗ

ਦੇਸ਼ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ
ਸੁਖ ਸੁਖ ਵਧਾਉਣ ਲਈ
ਵਿਚਾਰੀਤ ਮਿਠ ਭੋਜ

ਸੰਗਤ

ਸੰਗਤ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸੁਖ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੀਤ ਮਿਠ ਭੋਜ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਰਾਵਾ

ਮੈਂਬਰ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

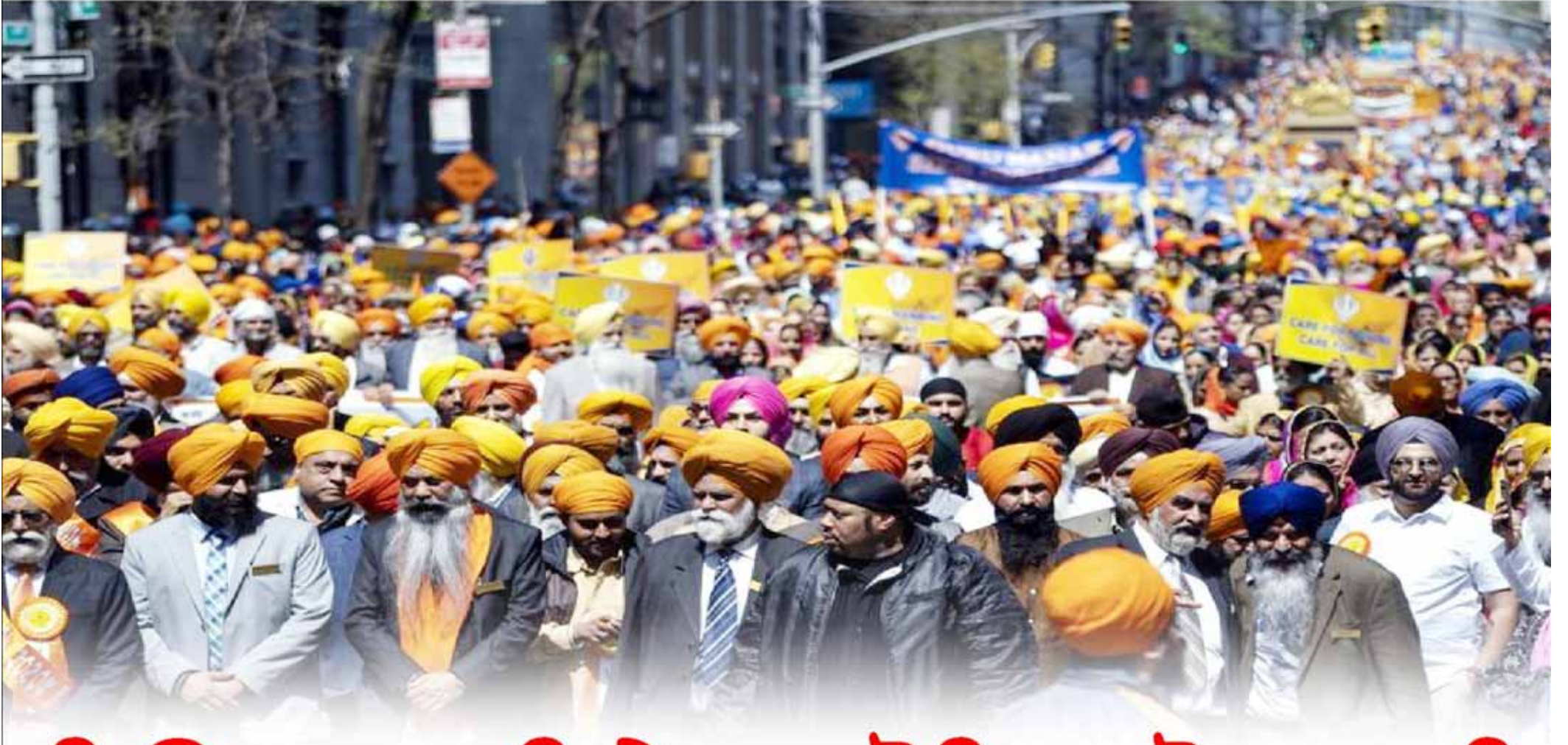
Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ

ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੰਮੇ
ਕੈਸ਼ੀਅਰ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਡਾਲਾ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਮਾਸਟਰ ਨਾਰੰਗ ਸਿੰਘ

(ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾਂ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ
ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਿਆਣੀ

(ਸਰਪ੍ਰਸਤ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਹਰਿ ਸਾਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਲਗੀ ਮਾਇਆ ਧੋਹੁ ॥

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੰਗਲ
ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

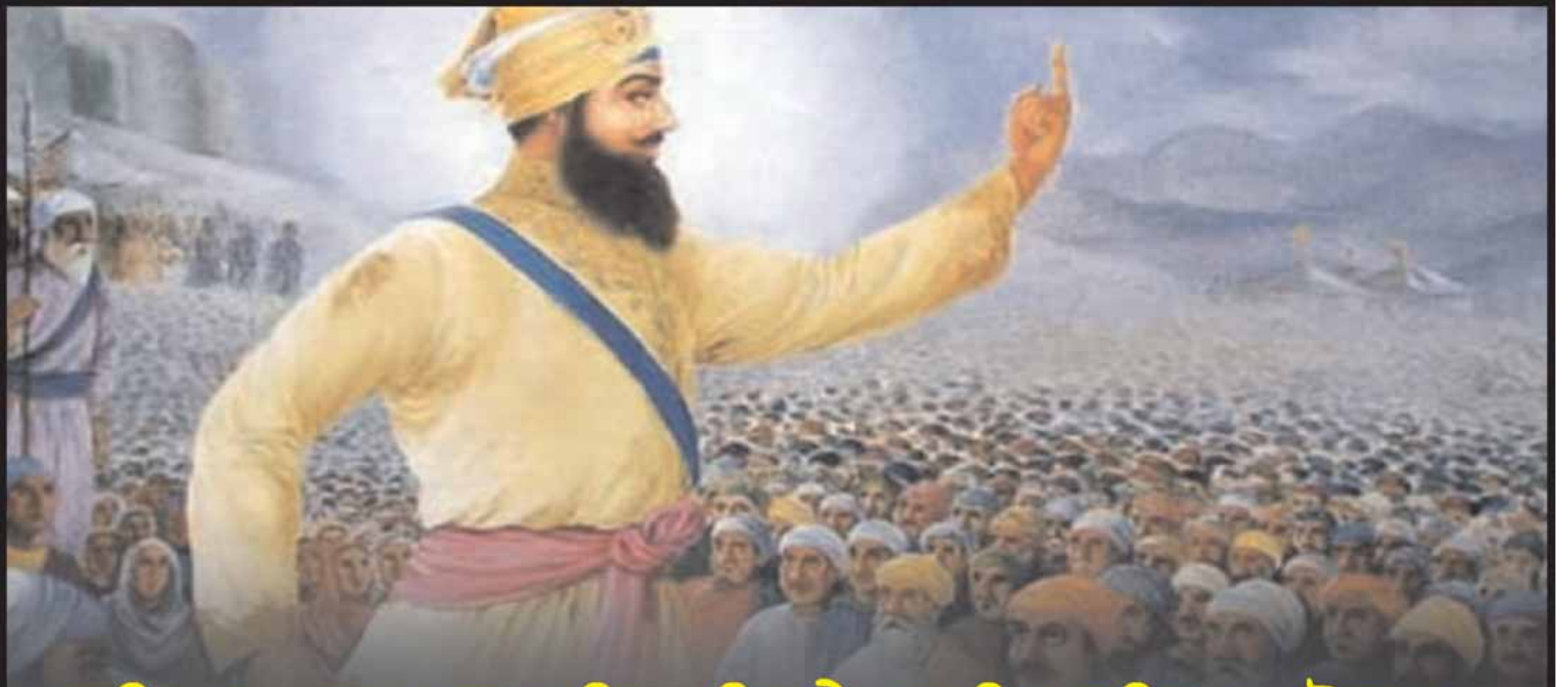
Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਹਰਿ ਸਾਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਲਗੀ ਮਾਇਆ ਧੋਹੁ ॥

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ

ਪੂਲਾਦ ਸਿੰਘ

(ਮੈਂਬਰ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ

ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ

ਰਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਰ

(ਪ੍ਰਧਾਨ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਉਯਾਰਕ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਜ, ਮੈਂਬਰ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੋਜ ਸੰਗੋਵਾਲ

ਸਕੱਤਰ, ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ
ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਵਿਸਾਖੁ ਧੀਰਨਿ ਕਿਉ ਵਾਢਿਆ ਜਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਛੋਹੁ ॥

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੇਗੋਵਾਲ
ਕੈਸ਼ੀਅਰ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਹਰਿ ਸਾਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਲਗੀ ਮਾਇਆ ਧੋਹੁ ॥

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਰੰਗਪੁਰ

ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਉਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲਾ
ਚੇਅਰਮੈਨ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਉਯਾਰਕ
9530 118th St, South Richmond Hill, NY 11419, United States

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਹਰਿ ਸਾਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਲਗੀ ਮਾਇਆ ਧੋਹੁ ॥

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ
ਡੋਮ ਪਰੇਡ

ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟਿੰਕੂ
ਮੈਂਬਰ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ
ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੇਗੋਵਾਲ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਹੈ

ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਹੈ

ਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਹੈ
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਹੈ
ਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਹੈ

ਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਹੈ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

Sanjha Punjab TV

Proudly Presents

PUNJAB DAY

New York Biggest Celebration

Mela

with

Harbhajan Mann

SUNDAY

10 MAY, 2026

Time : 2:00 pm to 7:00 pm

Location

East Barclay St , Hicksville, Newyork
opp Asa Mai Mandir, LIRR Parking

Harmandeep

Organizer

Live Music Concert & Performances
Free Kids Activities
Kids Celebrity Appearance
70+ Vendor Booths
Mega Shopping Experience
Delicious Food Stalls
Corporate & Medical Booths

CHIEF GUEST

Harry Singh Bolla

Stage Committee

Jasbir Jay Singh
President

Sh. Ashok Kumar
Chief pattern

Deepak Bansal
Community Leader

Vimal Goyal

Ravi Chopra

Karamjit Singh Dhalival

Platinum sponsor

Free Entry
Free Parking

Gill Pardeep

VILLAGER FARMERS MARKET

Grand Sponsor

Bring your Family & Friends- Don't Miss It!

STALLS BOOKING

516-852-2222

Gurleen Kaur

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸਚ

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.

Doesn't matter where are you.

Advertisement with Preetnama.

Promote your business with TalkShow

We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

**Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instagram
LinkedIn
Tiktok**

No need to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180, +1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com

Email- preetnamausa@gmail.com

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ 38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ

ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਵਣ ਜੀ

ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ

ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ

ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਕਮੇਟੀ

**Baba Makhan Shah
Lubana Sikh Center**

113-10 101st Ave, South Richmond Hill, NY 11419

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

HUMANITY FIRST
COMPASSION IN ACTION
IN ASSOCIATION WITH

EMETROPOLITAN | LIDO | LASC | Punjabi Dhaba | Family's

PRESENTS

FUN DAY FUN DAY FUN DAY

6th Annual

NEW YORK'S BIGGEST

VAISAKHI MELA

IN LONG ISLAND

... Celebrating Our Rich Culture ...

FUN DAY FUN DAY FUN DAY

EVENT MANAGED BY

Event Master

SUPPORTED BY

PRESENTING SPONSOR

GRAND SPONSOR

POWERED BY

LOCATION

SCAN ME

FREE ENTRY

FREE PARKING

RAFFLES

GET A CHANCE TO WIN A CAR AND MANY MORE

LIVE MUSIC CONCERT

LIVE PERFORMANCE

FREE KIDS ACTIVITIES

VENDORS

SUNDAY

MAY 17TH, 2026

12:00 PM - 6:30 PM

NASSAU COMMUNITY COLLEGE

1 EDUCATION DR, GARDEN CITY, NY 11530

(RIGHT ACROSS FROM NASSAU COLISEUM)

GOLD SPONSORS

FOR VENDOR & SPONSORSHIP INQUIRIES:

EVENTMASTER/ | **212-300-6511** | WWW.EVENTMASTER.NYC

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਹੈ ਖਾਸ ॥ ਖਾਲਸੇ ਮਹਿ ਹੋ ਕਰੋ ਨਿਵਾਸ ॥
ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜੇ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

38ਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਦੀਆਂ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿਕਸਵਿੱਲ

ਵੱਲੋਂ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵਣ ਜੀ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਚੇਅਰਮੈਨ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਹਵਾ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗੁਲਾਟੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ

ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਬਜਾਜ ਖਜ਼ਾਨਚੀ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਵੇਹਰਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ

ਕੁਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਵਾਈਸ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਡਾਵਰਾ ਲੰਗਰ ਇੰਚਾਰਜ

11 N Broadway, Hicksville, NY 11801

Tel : 516-933-4878

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

ENTRY FREE

PUCA
PREETNAMA UNITY & CULTURAL ASSOCIATION

Preetnama Unity & Cultural Association
Proudly Presents
PUNJABI VIRSA

“Let’s save our roots and show our rich culture to all.”
‘ਪੰਜਾਬੀ ਆ ਗਏ ਉਏ’

Saturday, May 30th, 2026 at 5:30 PM Onwards
• Location: 201 Levittown Pkwy Hicksville, NY 11801

ATTRACTIONS & FESTIVITIES

- **Live Entertainment:** Tumbi & Dhadi Jatha, Punjabi Folk Dances highlighting Punjabi.
- **Punjabi Dhol Dmaal**
- **Pure Punjabi Food** featuring Makki Di Roti
- **Pritpal Kaur (Founder of PUCA):**
- **Harvinder Bhatia:** +1 (516) 528-3463
- **Jassi Dhillon:** +1 (917) 650-6668
- **Jyoti Gupta :** +1 (516) 984-5220
- **Anju Sharma:** +1 (516) 582-5888
- **Dr. Jag Kalra:** +1 (516) 589-4583

CONTESTS

- **Gabru Punjab Da**
- **Mutiya Punjab Di**
- **Kids Punjabi Quiz's** contest (age 5 to 10 yrs)
- **Sanju Sharma :** +1 (516) 582-5999
- **TJ. Anand :** +1 (646) 251-9794
- **Asha Dua :** +1 (646) 644-2742
- **Bobby Bhasin :** +1 (917) 292-4910
- **Seema Mattu :** +1 (646) 286-8780

FOR MORE INFO & REGISTRATION

Email: Pucausa26@gmail.com Committee Contacts:

Z PUNJABI

TV

Hum Hindustani

ਝੜ ਰਹੇ ਪੱਤੇ

ਬਦਲਾਓ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ, ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ, ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸ਼ੈਅ ਨੇ ਬਣਨਾ, ਵਿਗੜਨਾ ਤੇ ਟੁੱਟਣਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੈਅ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਬਦਲਾਓ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹੀਲਾ-ਵਸੀਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤੰਗ-ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਇਸ ‘ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ’ ਅਤੇ ‘ਅਪ੍ਰਵਾਨਗੀ’ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਰਾਹੀਂ ਸੋਖਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰੇ ‘ਬਦਲਾਓ’ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਬੰਦੇ, ਸੁੱਖ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਬਦਲਾਓ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਬੰਦੇ ਦੁੱਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੇ ਦਿਨ ਕੱਟਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦੇ ਲੋਕ ਭਾਵੇਂ ਬਦਲਾਓ ਨੂੰ ਟਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਪਰ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਰਕੇ ਕਸ਼ਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਭੋਗਦੇ ਹਨ।

ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਬਦਲਾਓ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ-ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ-ਪੂਰਵਕ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ-ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਓ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਰੂਪਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ, ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਆਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਮੂਲ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਓ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਡਰ, ਭੈਅ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਸਕੇ।

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੈਅ ਸਦੀਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਪਰਮ-ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਦੁਨੀਆਵੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੀਮਤੀ ਜੀਵਨ ਅਜਾਈਂ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਧਿਆਤਮਕ ਜਗਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਹੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸੰਸਾਰਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਲਈ ਨਹੀਂ:

‘ਭਈ ਪਰਾਪਤਿ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹਰੀਆ ।।
ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਣ ਕੀ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਰੀਆ ।।’
(ਆਸਾ ਮਹਲਾ-5, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਅੰਗ 12)

ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਹੋਣ ਲਈ ਅਜੋਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਰੂਪੀ ਇਕ ‘ਮੌਕਾ’

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਮਕਸਦ (ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦਤਾ) ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕੇ। ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ, ਮਨੁੱਖ ਸੰਸਾਰਕ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਵੀ ਸੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਦਾ ਹੋਇਆ ਇਸ ਬਦਲਾਓ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਖੁਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

‘ਰਾਮੁ ਗਇਓ ਰਾਵਨੁ ਗਇਓ ਜਾਕਉ ਬਹੁ ਪਰਵਾਰ ।।
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਥਿਰੁ ਕਛੁ ਨਹੀ ਸੁਪਨੇ ਜਿਉ ਸੰਸਾਰਿ ।।’
(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ-9, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਅੰਗ 1429)

ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਸਲੋਕ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਆਸਨ ‘ਤੇ ਅੱਜ ਉਹ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਆਸਨ ‘ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਆ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਿਆਂ ਨੇ ਬਹਿਣਾ ਹੈ? ਇਹ ਆਸਨ ਇੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਉੱਪਰ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਭਰਮ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਸਦਾ ਲਈ ਇਸ ਆਸਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁਰਖ ਹੋਵੇਗਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ:

‘ਸੇਖ ਹੈਯਾਤੀ ਜਗਿ ਨ ਕੋਈ ਥਿਰੁ ਰਹਿਆ ।।
ਜਿਸੁ ਆਸਣਿ ਹਮ ਬੈਠੇ ਕੋਤੇ ਬੈਸਿ ਗਇਆ ।।’
(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਅੰਗ 488)

ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਦ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਵਰਣਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਆਖਦੇ ਹਨ:

‘ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ’ ਭਾਵ ਬਦਲਾਓ ਹੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਅਟੱਲ ਤੇ ਸੱਚਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਓ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ, ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਕੇ ਬੈਠੇ ਅਰਜੁਨ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਆਖਦੇ ਹਨ: ‘ਹੇ ਪਾਰਥ, ਅੱਜ ਜੋ ਕੁਝ ਤੇਰਾ ਹੈ, ਕੱਲ੍ਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਲਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਂਗਾ? ਇਸ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝ। ਆਪਣੇ ਰੱਥਿਆਰ ਚੁੱਕ ਅਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੋ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ। ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਹੋ ਕਰਮ ਹੈ, ਇਹੋ ਧਰਮ ਹੈ।’

ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਭੂਠ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਦੀ ਖਾਣੀ ਪਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਤਮਕ-ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਨਾਸ਼ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅਜਾਈਂ ਵਿਅਰਥ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਾ ਗੁਆ ਲਵੇ।

ਖ਼ੈਰ! ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਦਲਾਓ ਦੇ ਵਰਣਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਵੱਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋ. ਰਾਬਿੰਦਰ ਮਸਰੂਰ ਜੀ ਦੀ ਇਹ ਗ਼ਜ਼ਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ:

‘ਝੜ ਰਹੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਬੜਾ ਇਤਰਾਜ਼

ਹੈ
ਇਹ ਨਵੇਂ ਪੱਤੇ ਨਿਕਲਦੇ ਸਾਰ ਸਿਖਰਾਂ ਹੋ ਗਏ।’
(ਰਾਬਿੰਦਰ ਮਸਰੂਰ, ਤੁਰਨਾ ਮੁਹਾਲ ਹੈ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), ਪੰਨਾ 73)

ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੀ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋ. ਰਾਬਿੰਦਰ ਮਸਰੂਰ ਜੀ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮਿਸਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤਾ, ਖੇਤਰ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲੋਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਬੰਦਾ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਛਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘੇ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਬਿਰਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਂ, ਹਉਮੈ ਦੀ ਇਸ ਅੰਗ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮ ਦੇ ਮਾਰਗ ‘ਤੇ ਤੁਰ ਕੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟਾਇਆ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉੱਕਾ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਾਰਜ ਇੰਨਾ ਸੌਖਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਕਦਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਨੀ ਲੋੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ।

ਖ਼ੈਰ! ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ-ਜਗਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਪੜਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਲੇਖਕ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵੱਧਦਾ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ (ਸਾਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ) ਆਪਣਾ ਰੁਤਬਾ ਘੱਟਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ 100 ਫੀਸਦੀ ਲੇਖਕਾਂ ਜਾਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਉੱਪਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ, ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਇਸ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਓ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਲੇਖਕ ਉਸ ਨਵੇਂ ਲਿਖਾਰੀ ਦੀ ਆਮਦ ਨੂੰ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਬਲਕਿ ਉਸਦੇ ਹੋਲੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਉੱਗਿਆ ਉਹ ਨਵਾਂ ਪੱਤਾ ਸੜ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਲੇਖਕ ਉਸ ਨਵੀਂ ਕਹੁੰਬਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਾਹਰ ਵਗਾਹ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਾਹ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੀ।

ਖ਼ੈਰ! ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ-ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਈ ਸ਼ਾਇਰਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੇਖਕਾਂ, ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਬੁਟਿਆਂ (ਨਵੇਂ ਲੇਖਕ-ਲੇਖਿਕਾਵਾਂ) ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੀ ਖਾਦ ਪਾ ਕੇ ਦੇਖੋ ਇਹ ਨਵੇਂ ਬੂਟੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਫੁਲਵਾੜੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ। ਪਰ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਲੇਖਕ-ਲੇਖਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਦਿਲ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ:

‘ਨਵੇਂ ਜੋ ਉੱਗ ਰਹੇ ਬੂਟੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਦ ਪਾ ਕੇ ਵੇਖ ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਇਰ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਤਾਂ ਦਾਦ ਪਾ ਕੇ ਵੇਖ।’
(ਦੇਵਿੰਦਰ ਬੀਬੀਪੁਰੀਆ, ਮੈਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਤੱਕ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), ਪੰਨਾ 36)

ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਸ ਸਚਾਈ ਤੋਂ ਉੱਕਾ ਹੀ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲੈਣਾ ਇੱਝ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਬਿੱਲੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕਬੂਤਰ

ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਸੀਬਤ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕਬੂਤਰ ਦਾ ਵਹਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਚਾਈ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਫੇਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਤੇ ਲੇਖਕ ਵੀ ਕਬੂਤਰ ਵਾਂਗ ਵਹਿਮ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਮਝੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਇੱਥੇ ਖ਼ਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਰਤੀ ਜਾਂ ਸੁਭਾਓ ਇਕੱਲੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਬਲਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਬਿਰਤੀ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਰ੍ਹੇ ?ਆਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਬੱਬਰ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਉਸਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਥਾਵੇਂ ਖੜਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਕੁਝ ਚਿਰ ਮਗਰੋਂ ਮੁਸ਼ਕ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਫੇਰ ਇੱਕੋ ਥਾਵੇਂ ਰੁਕਿਆ ਬੰਦਾ ਕਿੱਥੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਬੰਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਦਲਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਡਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਆਂਢੀ ਖ਼ੇਰੋ ਕਿੱਥੇ ਹੋਣਗੇ? ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸਕੂਲ ਬਦਲਦਿਆਂ, ਕਾਲਜ ਬਦਲਦਿਆਂ, ਥਾਂ ਬਦਲਦਿਆਂ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਦਲਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਸਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਬਦਲਾਓ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਹਾਂ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਚਿਰ ਮਗਰੋਂ ਮਨ ਇਸ ਬਦਲਾਓ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਸਹਿਜ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੁਰਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਬਦਲਾਓ ਦਾ ਡਰ, ਭੈਅ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ‘ਚ ਸਦਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ-ਜਗਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲੇਖਕ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਹਰ ਰਚਨਾ ‘ਤੇ ਅਕਸਰ ਟੀਕਾ-ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ, ਫੇਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਲੇਖਕ-ਲੇਖਿਕਾ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਲਾਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਨਵੇਂ ਲੋਕ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਉੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਵੇਂ ਪੱਤੇ (ਨਵੇਂ ਲੇਖਕ-ਲੇਖਿਕਾ) ਲਿਖਤਾਂ ਜਾਂ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਰਹੇ ਹਨ ਭਾਵ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ. ਰਾਬਿੰਦਰ ਮਸਰੂਰ ਇਸੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਬੜੇ ਵਿਅੰਗ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਮਿਸਰੇ ਵਿੱਚ ‘ਇਹ ਨਵੇਂ ਪੱਤੇ ਨਿਕਲਦੇ ਸਾਰ ਸਿਖਰਾਂ ਹੋ ਗਏ।’ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਤੋਂ ਓਨਾ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੰਨਾ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸੁੱਖ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਰਤੀ ਇਕੱਲੇ ਸਾਹਿਤ-ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਬਲਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕਿੱਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲੋਕ ਨਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।

‘ਝੜ ਰਹੇ ਪੱਤੇ’ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਭੋਗ ਕੇ ਰੁੱਤ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਪੱਤੇ ਰੁੱਤ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਿਖਰ ‘ਤੇ ਸੋਭਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਗੱਲ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਂ ਇੱਥੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕਣਾ। ਰੁੱਤ ਨੇ ਫੇਰ ਬਦਲਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਨਵੇਂ ਪੱਤੇ ਪੁੰਗਰਨੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਨਵਿਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਆਉਣੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੱਤੇ ਡਿੱਗਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਨਵੇਂ ਪੱਤੇ ਸਿਖਰ ‘ਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅਨੰਤ-ਅਨੰਤ ਕਾਲ ਤੱਕ ਇੱਥੇ ਹੀ ਚੱਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ, ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੰਨਾ ਵਕਤ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਬਿਤਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਥੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਰਸੀਆਂ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵਕਤ ਤੱਕ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੁਰਸੀਆਂ ‘ਤੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਹੁਣ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਗੀਰ ਸਮਝ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।

ਆਖ਼ਰ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਿਤ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਪਜ ਕੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਛਾਪ ਛੱਡਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੀਆਂ ਕੋਮਲ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਲੱਖ ਯਤਨ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਬਿਰਤੀ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਨਹੀਂ ਫੁਡਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਰਤੀ ਨਾ ਰੋਕੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਬਦਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟਾਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਅਧਿਆਤਮ ਦੇ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨਾਸ਼ਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਹਰ ਸ਼ੈਅ ਨਾਸ਼ਮਾਨ ਹੈ। ਫੇਰ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਾਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? ਚੰਦ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸਿਖਰ ਤੇ ਝੂਲ ਕੇ ਪੱਤੇ ਨੇ ਆਖ਼ਰ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਹੀ ਡਿੱਗਣਾ ਹੈ: ‘ਸੇਖ ਹੈਯਾਤੀ ਜਗਿ ਨ ਕੋਈ ਥਿਰੁ ਰਹਿਆ ।।’ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਅੰਗ 488)

ਖ਼ੈਰ! ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਈਰਖਾ, ਦਵੈਸ਼ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕੱਢਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਨਵੇਂ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਨੂੰ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਝਵਾਨ ਲੇਖਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਦੀਆਂ ਤਕ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇ। ਇਹੋ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਮੇਰੀ...।

ਜਿਉਂਦੇ-ਵੱਸਦੇ ਰਹੋ ਸਾਰੇ।

ਅਖੌਤੀ ਤਰੱਕੀ ! ਉਜਾੜੇ ਵੱਲ ਵੱਧਦੇ ਪੈਰ... !

ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਨੇ। ਕਈ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆ ਚੁੱਕੇ ਨੇ ਕਿ, ਕੋਈ ਕਹਿਣ ਦੀ ਹੱਦ ਨਹੀਂ। ਕਿਤੇ ਗਰਮੀ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਮਰ ਰਹੇ ਨੇ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਸ ਵਿਚਾਲੇ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋ ਕਿਉਂ ਰਿਹਾ? ਵੈਸੇ, ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਾਹੀ ਮੱਚੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਕਾਰਨ ਜਿਹੜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਨੇ, ਉਹ ਅਖੌਤੀ ਤਰੱਕੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਡੈਕਟਰੀ, ਕਾਰਖ਼ਾਨੇ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਲ ਉਸਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਿੱਥੇ ਖੇਤੀ ਦਾ ਰਕਬਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਥੇ ਲਗਾਏ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੀ ਪਰਤ ਅਤੇ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਬਦਲਾਅ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਂਡਸਲਾਈਡ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਨੇ। ਜਦੋਂ ਪਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਉੱਥੇ ਨਵੇਂ ਰਸਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ, ਨਾਲ ਹੀ ਹਰੇ ਭਰੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਕਰੋਪੀਆਂ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁੱਝ ਕੁ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੁਲਕ ਦੇ ਨਾਲ ਧਰੋਹ ਹੀ ਕਮਾਇਆ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਖਬਰਾਂ ਆਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਅਰਾਵਲੀ ਪਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸੁੱਕਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨੇ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਹਾ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਖਾਸੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਈ ਰੁੱਖ ਖਤਮ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। 12 ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੈਂਟਰਲ ਵਿਸਟਾ ਪ੍ਰੀਡਿਕਟਿਵਲੈਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਲਗਾਏ ਗਏ ਰੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖ ਬਚ ਗਏ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 3500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਹਾ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 1500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਹਾ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ। ਰਿਆਇਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਤੇਖਨ ਸਾਹੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰੁੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ

ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ 1,734 ਕਾਰਤਵਯ ਭਵਨ 1, 2, ਅਤੇ 3 ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 402 ਰੁੱਖ ਨਵੇਂ ਸੈਂਟਰਲ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੋਂ, 390 ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਐਨਕਲੇਵ ਤੋਂ, ਅਤੇ 143 ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, ਸਾਲ 2023-24 ਤੋਂ 2025-26 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਕੁੱਲ 5.29 ਕਰੋੜ ਰੁੱਖ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਬਦਰਪੁਰ ਸਥਿਤ ਐਨਟੀਪੀਸੀ ਈਕੋ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ 24,450 ਅਤੇ ਘਿਟੋਰਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 1,730 ਪੌਦੇ ਰੋਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ 2019 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਰਾਹੀਂ ਸੈਂਟਰਲ ਵਿਸਟਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸੈਂਟਰਲ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਐਨਕਲੇਵ, ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਐਨਕਲੇਵ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸ

ਸਮੇਤ), ਅਤੇ 10 ਨਵੀਆਂ ਦਫਤਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਕਾਮਨ ਸੈਂਟਰਲ ਸਕੱਤਰੇਤ' (ਕਰਤਾਵਯ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ) ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ, ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ। ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰੁੱਖ ਕੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਝਾੜ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜਵਾਬ-ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਡਿੱਕੇ ਟੰਗਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਅਤੇ ਹਾਈਵੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੱਟਿਆ ਵੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਿੱਥੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ

ਤਾਪਮਾਨ ਉੱਪਰ ਵੀ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਖੈਰ, ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਿਆ ਵੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸਭ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਦੇਸ਼-ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਮੌਸਮੀਆਂ ਬਰਸਾਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਨੇ, ਹੜ੍ਹ ਆ ਰਹੇ ਨੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਕਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਹਿਣ ਦੀ ਹੱਦ ਨਹੀਂ, ਲੋਕ ਮਰ ਰਹੇ ਨੇ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣੇ, ਸਰਕਾਰਾਂ, ਸਿਸਟਮ ਸਭ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਹੈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਵੇਲਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਸਾਂਗੇ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ। ਬਾਕੀ, ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ
9569820314

ਅਸੰਭਵ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਤਿਆਗ

ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਜੀਵਿਤ ਦੀ ਚਲਦਿਆਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਆਣੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਲੋਕ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੰਭਵ ਸ਼ਬਦ ਰੂਹ ਤੋਂ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੰਭਵ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸਾਂਭਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਭਵਿੱਖੀ ਨੌਤਾ ਅਜਿਹੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕੌਣ ਬਚਾਏਗਾ ?

ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਕੌਰ ਧਨੋਲਾ (ਬਰਨਾਲਾ)
ਸੰਪਰਕ:- 7009715355
9878757904

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਣ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸੰਭਵ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਢੁੱਕਣ ਦੇਣਾ। ਮਿਡਲ ਪੱਧਰ (ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ) ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਨਾਲ ਉਹ ਵਿਦਿਆ, ਖੇਡਾਂ, ਸੰਗੀਤ ਕਲਾ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੱਡੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ (ਨੌਵੀਂ ਤੋਂ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ) ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੇ-ਪਹੁੰਚਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਬਦਲਾਅ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਖੁੱਹ ਹੀ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਕਰਨ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰੋਸ਼ਨ ਚਮਕਦੇ ਸਿਤਾਰੇ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਕਸਰ ਉਹ ਅਕੇਵਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਵਸਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਕਿ ਲੰਘਿਆ ਵੇਲਾ ਕਦੇ ਵੀ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਮੌਜਾਂ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀਆਂ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮਹਾਨ ਯੋਧੇ ਅਰਜਨ ਵਾਂਗ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਹੀ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਾਫੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਫਜੂਲ ਜਾਪਣ ਲੱਗਣਗੀਆਂ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਸ਼ਬਦ 'ਅਸੰਭਵ' ਦੇ ਤਿਆਗ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉਪਜੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦਾ ਕਰ ਲਈਏ ਕਿ ਅਸੰਭਵ ਸ਼ਬਦ ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਰੇਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ। ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਮਿਸਤਰੀ ਲੱਕੜੀ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਦੀਆਂ ਛਿਲਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੰਦੇ ਨਾਲ ਸਾਫ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਅਸੰਭਵ, ਔਖਾ, ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਰੰਦ ਕੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੱਧਰ ਕਰਨਾ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ! ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡਾ ਸਮੁੱਚਾ ਸਮਾਜ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਟੇਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਤੋਂ ਹੀ ਅਸੰਭਵ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿੱਦਿਅਕ, ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੇਂਦਰਤ ਹੋ ਜਾਵੋ। ਸਮੁੱਚਾ ਦੇਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਸ਼ਨ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਫਲਤਾ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

A Sumit Arya Production

Since 2003 . 23 Years . 125 Expos

DULHAN EXPO

WEDDING VENDORS SHOWCASE
AND FASHION SHOPPING

60-65 VENDORS BOOTHS PER EXPO
SERVING NY-NJ-CT-PA-DE-DMV-MA
MUSIC & DANCE PERFORMANCES
DESIGNER FASHION SHOWCASE
MEGA RAFFLES AND COUPONS
COMPLIMENTARY CATERING TASTING

- VENUES/HOTELS
- CATERERS
- PHOTOGRAPHERS
- MANDAPS/DECOR
- EVENT PLANNING
- DEEJAYS
- LIVE ENTERTAINMENT
- MAKEUP/HAIR
- MEHNDI/HENNA
- LIMO/HORSE
- CAKES/PAAN/CHAI
- FOOD STATIONS
- PARTY RENTAL
- PHOTO BOOTHS
- PARTY FAVORS
- FASHION
- JEWELRY
- 25+ CATEGORIES
- 65-80 BOOTHS/EXPO

FREE ADMISSION

SUN DAY 12-6 PM
Apr. 19 2026
HYATT REGENCY
PRINCETON NJ
102 Carnegie Center Drive
Princeton, NJ 08540

FREE AMPLE SELF-PARKING

SUN DAY 12-6 PM
Apr. 26 2026
THE CHARIOT
TOTOWA NJ
555 Preakness Avenue, Totowa NJ 07512

FREE VALET PARKING

WHATSAPP +1.732.595.6096

Register Now for Free Entry Passes

For Booths/Stalls Call/Text **Sumit Arya:**

DULHANEXPO.COM

732.754.1894

RAbhishek Sharma
PHOTOGRAPHY

DulhanExpo provides its Vendors a Promotional Platform & the Brides/Visitors a 1-Stop Shopping Convenience. Dulhan Inc. is not responsible for any Claims made by the Vendors & Delivery of Raffles and/or Deals offered by them. Please spend time Evaluating their Talent, Quality and Professionalism and Check all the References before Hiring them. We will be taking all Precautions related to Communicable Diseases and Following the Guidelines by the CDC, WHO, and the Government. Vendors and Attendees are to adhere to then applicable large gathering guidelines. DulhanExpo, it's Vendors & the Venues are not to be held responsible for a Rare Possibility of any type of Infection or Health Issues. Due to some restrictions some of the amenities may not be deliverable as announced.

ਬਾਹਰੀ ਕੁੜੀ

ਸੰਦੀਪ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਮੁੰਡਾ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਸੀ ਜੋ ਵਿਆਹ ਹੋਏ ਸਨ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਬਿਜਲੀ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਕੇ ਵਿਹਲੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭਰਜਾਈ ਸੁਭਾਮ ਪੱਖੋਂ ਬਹੁਤ ਨਰਮ ਸੀ ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬਣਦੀ ਸੀ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਦੋਵੇਂ ਆਪਸੀ ਸਲਾਹ ਮਸਵਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ। ਸੰਦੀਪ ਨੇ ਵੀ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਛੋਟਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਸੀ ਜਦ ਵੀ ਕੋਈ ਰਿਸਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਆਖਦਾ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਬਾਹਰਲੀ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜਿੱਦ ਹੀ ਫੜ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਬਾਹਰਲੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ਹੀ ਲੱਭਿਆ ਜਾਵੇ।

ਹੁਣ ਸੰਦੀਪ ਦੀ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰਦਾ ਪਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਗੱਲ ਨਾ ਬਣਦੀ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨੌਕਰੀ ਕੋਈ ਢੰਗ ਦੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੂਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀ ਬਾਹਰੋਂ ਆਈ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ਸੰਦੀਪ ਲਈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੰਮੀ, ਜੇ ਇੱਥੇ ਗੱਲ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਹਾਂ ਹੀ ਸਮਝੋ।” ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਵਿਚੋਲਣ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਗੱਲ ਬਾਤ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ ਕੁੜੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੀ ਸੀ ਪਰ ਸੰਦੀਪ ਨਾਲੋਂ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ ਦੇਖ ਦਿਖਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਗਨ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਇਸ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਵਿਆਹ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਬਾਹਰਲੀ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਰੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਨਵੀਂ ਵਹੁਟੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ

ਖੁਸ਼ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਨਖਰਾ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਸੀ ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੈਠੀ ਰਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਘੁੰਮਣ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ।

ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਦ ਉਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸੰਦੀਪ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਨੇ ਰੋਟੀ ਫੜਾਉਣ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਤੇ ਰੋਟੀ ਦੀ ਬਾਲੀ ਲੈ ਕੇ ਅੰਦਰ ਆ ਗਈ। ਸੱਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਤੇ ਬੋਲੀ, “ਮੰਮੀ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਨੀ ਵੀ ਅਕਲ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਮੂੰਹ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਾਡੇ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਆ ਗਏ ਹੋ, ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੋਊਗੀ ਆਪੇ ਆ ਕੇ ਖਾ ਲਵਾਂਗੇ।” ਨਹੋਰਾ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਬੋਲੀ, “ਐਨੀ ਅਕਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ।”

“ਨੀ ਧੀਏ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੋਊਗੀ, ਮੈਂ ... ਤਾਂ ਲੈ ਆਈ ਰੋਟੀ, ਨਾਲੇ ਸੰਦੀਪ ਨੂੰ ਤਾਂ ਐਸ ਵੇਲੇ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਆ।” ਸੰਦੀਪ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ।

“ਮੈਂ ਸੰਦੀਪ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਜਿੰਨਾ ਆਦਾ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਉਸਨੂੰ,” ਸੰਦੀਪ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜੈਸਮੀਨ ਚੀਖ ਕੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਬੋਲੀ।

ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਸੰਦੀਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਠਰ੍ਹੰਮੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, “ਜੈਸਮੀਨ, ਮੰਮੀ ਜੀ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਬੋਲੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੱਡੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖਾਣਾ ਹੀ ਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਨੇ, ਇਹਦੇ ਵਿੱਚ ਏਨੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਵਾਲੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੈ?”

“ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਮਾੜਾ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹੋ, ਸੰਦੀਪ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਬਦਤਮੀਜੀਆਂ ਬਿਲਕੁਲ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ। ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਆਈ ਡੌਟ ਲਾਈਕ ਇਟ..... ਯੂ..... ਟਿਪੀਕਲ ਇੰਡੀਅਨ ਹਸਬੈਂਡ.....” ਜੈਸਮੀਨ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ। ਉੱਪਰੋਂ ਸੰਦੀਪ ਦੇ ਭਾਬੀ ਤੇ ਭਰਾ ਜੈਸਮੀਨ ਦੀ ਉੱਚੀ

ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਭੱਜੇ ਆਏ ਤੇ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹਿਆ।

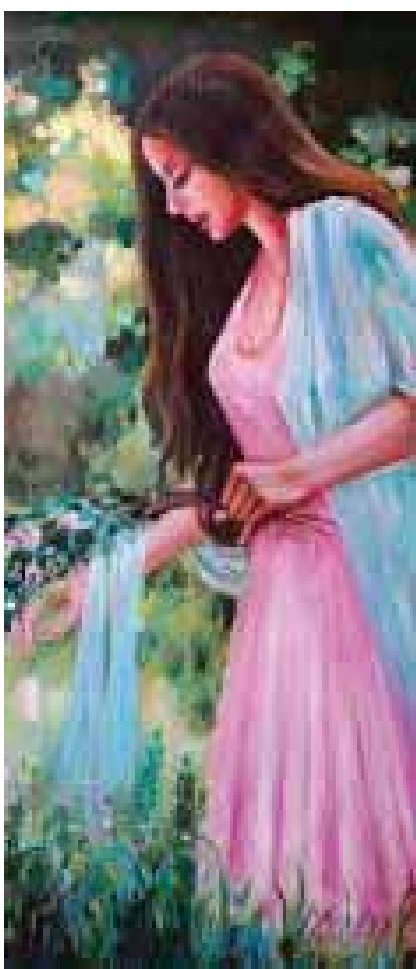
ਸੰਦੀਪ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਗੱਲ ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਕਦਮ ਇਕੱਠੇ ਬੋਲੇ, “ਕੁਛ ਨਹੀਂ... ਕੁਛ ਨਹੀਂ।”

ਜੈਸਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਟੋਕ ਕੇ ਬੋਲੀ, “ਕੀ ਕੁਝ.... ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ.... ਇਹ ਕੋਈ ਜੀ? ਦਰੀ ਹੈ.... ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ..... ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਨਾਂ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ..... ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕਸਰ ਸੀ ਆਉਣ ਦੀ.... ਇਹ ਘਰ ਨਹੀਂ ਚਿੜੀਆਘਰ ਹੈ।”

ਸੰਦੀਪ ਤੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਸਹਾਰੀ ਨਾ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਾਪਰ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦਮ ਉੱਚੀ ਬੋਲਿਆ, “ਜੈਸਮੀਨ..... ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾ।”

ਜੈਸਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਟੋਕ ਕੇ ਆਪਣੀ ਉਂਗਲ ਸੰਦੀਪ ਤੇ ਉਠਾ ਕੇ, ਇਕਦਮ ਬੋਲੀ, “ਯੂ ਸੱਟ ਅੱਪ..... ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਇਸ ਚਿੜੀਆਘਰ ਵਿੱਚ.... ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਰਦਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਦੀ ਹਾਂ,” ਜੈਸਮੀਨ ਫੋਨ ਚੁੱਕ ਕੇ ਨੰਬਰ ਮਿਲਾਉਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਸੰਦੀਪ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਫੋਨ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਫੋਨ ਖੋਹਣ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ, “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਰਿਹਾ....? ਤੇਰੀ ਐਨੀ ਹਿੰਮਤ..... ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਫੋਨ ਕਿਉਂ ਖੋਹਿਆ.....?” ਜੈਸਮੀਨ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਸੱਤਵੇਂ ਅਸਮਾਨ ਤੇ ਸੀ। ਸੰਦੀਪ ਨੇ ਠੰਡਾ ਹੋ ਕੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, “ਜੈਸਮੀਨ... ਗੁੱਸਾ ਠੰਡਾ ਕਰ।”

ਸੰਦੀਪ ਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, “ਧੀਏ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਪੇਕਿਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਦੱਸੀਦੀ ਆ ਨਿੱਕੀ ਨਿੱਕੀ ਗੱਲ.... ਮੈਂ

ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਬੇਜਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਜੋ ਅਬਾ ਤਬਾ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਸੀ ਉਹ ਬੋਲੇ। ਜੈਸਮੀਨ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸੂਟ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਚਲੀ ਗਈ।

ਸੰਦੀਪ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਜੈਸਮੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਕਰ ਕੇ, ਬਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ, ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕਿੱਥੇ....। ਆਖਿਰ ਉਹ ਵਾਪਸ ਵਿਦੇਸ਼ ਵੀ ਚਲੀ ਗਈ। ਸੰਦੀਪ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਦੀਪ ਦਾ ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਜੋ ਉਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜੈਸਮੀਨ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਸੰਦੀਪ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜਮੀਨ ਨਿਕਲ ਗਈ ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਥੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਪੇਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੰਦੀਪ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਪਰ ਦਾਜ ਲਈ ਤੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਮਾਰਕੇ ਘਰੋਂ ਕੱਢਣ, ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਰੋਜ ਦੱਬਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾ ਕੇ ਕੇਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਦੀਪ, ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ, ਭਰਾ, ਭਰਜਾਈ, ਭੈਣ, ਭਣੇਈਆ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖਵਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸੰਦੀਪ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਿੰਨਤਾਂ ਤਰਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰ ਸਰੀਰ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਦੋ ਸਾਲ ਕੇਸ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਦੀਪ ਨੂੰ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰੋਜ ਦਾ ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਦੀਪ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਖੜ੍ਹਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਕੇ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗਿਆ ਤੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿਓ... ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਜਿੱਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾਜ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜੋ ਨਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਕਦੇ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਬਾਹਰਲੀ ਕੁੜੀ.....।”

ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ

ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਜੋਸ਼ੀਮੱਠ ‘ਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਘਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਫਤ ਗ੍ਰਸਤ ਖੇਤਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰਾਨੀਜਨਕ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੱਸ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੇ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਰਾਰਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਇਨਸਾਨ ਇੰਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਛੱਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿੰਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਫਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿੰਨੇ ਅਰਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰਾ ਘਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਘਰ-ਬਾਰ ਛੱਡਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਘਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਘਰ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਚੇਤੇ ਕਰਵਾ ਦੇਈਏ ਕਿ 2012 ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਖੰਡ ਖੇਤਰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਇਆ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਦੀਆਂ ਨਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਕਾਸੀ ਬਿਲਕੁੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਗੱਡੀਆਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੜ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਨਸਾਨ ਫੀਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਭਲਿਆ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਦੀ ਹੋੜ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਹੋਟਲ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਬਾਦੀ ਵੱਧ ਗਈ

ਬੇਟੀ ਦਾ ਜਨਮ

ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਉਸ ਦਿਨ (18 ਜਨਵਰੀ) ਬੜੀ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਕੁ ਵਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਕੂਟਰ ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ (ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ‘ਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸਾਂ) ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਸਬਾ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਵਿਖੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਤੁੱਲ ਇਉਂ ਡਿੱਗ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਬੂੰਦਾਬਾਂਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇ! ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਵਿੰਡ-ਚੀਟਰ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਰ ਮੂੰਹ ਅਤੇ ਦਾੜ੍ਹੀ-ਮੁੱਛਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਿੱਜ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮਾਤਾ ਕੋਸ਼ਲਿਆ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ, ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਹਵਤਾ ਕੁ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦਾ ਦਿਨ/ਸਮਾਂ ਦੱਸ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿਖੇ ਨਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਅਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਾਂ, ਸਵੇਰੇ ਛੇ ਵਜੇ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਰੂਮ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਾਂ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ‘ਡਰ’ ਜਿਹਾ ਸੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ ਸਭ ਕੁਝ। ਮਨੋ-ਮਨੀਂ ਅਰਦਾਸ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਂ- ਬੱਚੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ਆਮਦ ਬਾਰੇ। ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਬੇਟਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਬੇਟੀ। ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਖਾਹਿਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਸੁੱਖਸਾਂਦ ਨਾਲ ਨਿੱਬੜ ਜਾਵੇ, ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਆਵੇ...। ਸ਼ਾਮੀਂ ਪੰਜ ਕੁ ਵਜੇ ਨਾਲ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰੀ ਰੂਮ ‘ਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਬਾਹਰ ਸਾਂ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਪਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ- ‘ਹਮਰੀ ਕਰਉ ਹਾਥ ਦੈ ਰੱਛਾ...। ਓਧਰ ਅੰਦਰ ਪਤਨੀ ਨੇ ‘ਰਹਿਰਾਸ ਸਾਹਿਬ’ ਪਾਠ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। (ਇਹ ਗੱਲ ਪਤਨੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੱਸੀ ਸੀ)। ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ, ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਘਰੋਂ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਤਾਂ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਰੀਬ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਮੀਂ ਪੰਜ ਵੱਜ ਕੇ ਸਤਵੰਜਾ ਮਿੰਟ ਤੇ ਨੰਨ੍ਹੀ ਪਰੀ ਨੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਦਸਤਕ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੇਟੀ ਤੇ ਮਾਂ

ਠੀਕ-ਠਾਕ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ, ਜੋ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਵਿਖੇ ਸਨ; ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਜੋ ਨੇੜੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਪੰਜੋਲਾ ਵਿਖੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਰਾਤੀਂ ਸੱਤ ਕੁ ਵਜੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। (ਉਦੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਫੋਨ ਸੀ)। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੇ ਭਰਾ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ; ਕੋਟਕਪੂਰੇ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੇ ਵੱਡੇ ਭੈਣ ਜੀ ਵੀ ਦਸ ਕੁ ਵਜੇ ਤਕ ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਬੇਟੀ ਦੇ ਜਨਮ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ‘ਮੁਬਾਰਕ’ ਨਹੀਂ ਆਖਣੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਾਰੀਅਲ ਦੇ ਲੱਛੂਆਂ ਦਾ ਇਕ ਡੱਬਾ ਲੈ ਆਇਆ ਸਾਂ। ਜੋ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਦਾ, ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮਿੱਠਾ ਕਰਵਾਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਉਦਾਸ/ਗਮਗੀਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਅਗਲੇ ਨੂੰ ‘ਵਧਾਈ’ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ।

ਮੇਰੀ ਇਕਲੌਤੀ ਬੇਟੀ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਨ, ਬਾਨ ਤੇ ਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਉਹਦੀ ਆਮਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਬੇਟੀ ਦੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤਕ ਮੈਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ, ਉਸਦੀ ਪੁਰਨਾ-ਸਰੋਤ ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਹਰ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਬਾਲ-ਕਵਿਤਾ ਹੋ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ, ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪੁਸਤਕ, ਜੋ 2009 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਬੇਟੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਾਪੇ ਧੀ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ‘ਖੁਸ਼ਖਬਰ’ ਵਜੋਂ ਲੈਣਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਸਤ-ਮਿੱਤਰ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣਗੇ। ਜੇ ਮਾਪੇ ਖੁਦ ਹੀ ਧੀ ਨੂੰ ਬੋਝ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪੈਣ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਕੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ! ਇਹ ਨਹੀਂ, ਕਿ ਜੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਢੋਲ, ਡੀਜੇ ਵਜਾਈਏ, ਖੁਸਰੋ ਨਚਾਈਏ ਅਤੇ ਜੇ ਧੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ‘ਪੱਥਰ’ ਸਮਝ ਕੇ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰੀਏ।

ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ
ਪੋਸਟਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ, ਅਕਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਤਲਵੰਡੀ
ਸਾਬੋ-151302 (ਬਠਿੰਡਾ)
9417692015.

ਸੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ,
ਮੋਹਾਲੀ 7888966168

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੇ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੌਣ ਸਰਕਾਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ੇੜੀ?

ਅਕਸਰ ਅਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜਾਨਾਂ ਗਵਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੌਣ ਹੈ? ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਸ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਲ ਭਰ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ। ਚਿੱਟੇ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਜੀ ਪਾਉਂਦੇ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਚਿੱਟੇ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਲ ਭਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰੰਗੀਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚਿੱਟੇ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਕੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਿੱਟੇ ਦੇ ਨਸ਼ੇੜੀ ਇਸ ਦਲ ਦਲ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਚਾਰ ਕੋ ਵੀ ਇਸ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਪਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅੰਤ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਰੋ-ਰੋ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜੀਦੇ ਜੀਅ ਹੀ ਮਰਿਆ ਵਰਗਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬਿਲਕੁੱਲ ਵੀ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਚਿੱਟੇ ਨਾਲ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ

ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਫਿਕਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਸ਼ੇ ਖਿਲਾਫ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਖ਼ਤੀ ਕਰਨ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਖ਼ਤੀ ਜਿਹੜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟਾ ਜਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਸ਼ਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ ਥਾਣੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ

ਵਿਕਰੀ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਐਸ.ਐਚ.ਓ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਖਿਲਾਫ ਸਖ਼ਤੀ ਕਰੇਗਾ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਹਰੇਕ ਐਸ.ਐਚ.ਓ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਡਿਟੇਲ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਨਸ਼ਾ ਵਿਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਣ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਫਿਕਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਸ਼ੇ (ਚਿੱਟੇ) ਨਾਲ ਮਰ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਦਾ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚੋ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕ ਸਕਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਮ.ਐਲ.ਏ, ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਿਲ ਤੋਂ ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੌਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਦਾ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਬੰਧਤ ਐਮ.ਐਲ.ਏ, ਮੰਤਰੀ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ ਅਤੇ ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੰਦੀਪ ਕੰਬੋਜ

ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ - 98594-00002

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹੈ

ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬੇਅੰਤ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਤੇ ਅਕਰਨ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਦੌਲਤ ਹੋਵੇ, ਨਾਮ ਹੋਵੇ, ਸ਼ੋਹਰਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਉਸਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੇਵੇ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਫੁੱਘਾਈ ਨਾਲ ਸੋਚੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਕਾਮਯਾਬੀ ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਨ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਸੱਚੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਜੋੜ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਵੱਡੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲੇਗੀ, ਵੱਡਾ ਘਰ ਬਣੇਗਾ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣੇਗੀ, ਤਦੋਂ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਪਰ ਇਹ ਸੋਚ ਕਦੇ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇੱਕ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੱਜ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਗੁਆ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਕਦਰ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲੱਭੀਏ। ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਦੇ ਰੁਕਦਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਹਰ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਪਛਤਾਵੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ

ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਹਰ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਵਾਂਗ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਭਾਵ ਵੀ ਰੱਖੀਏ, ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਸੁਖਮਈ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨੀ ਛੱਡ ਦਈਏ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾ ਗੁਆਈਏ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਅਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅਧੂਰਾ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਫਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਕੀਮਤੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸੁਕੂਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਪਿਆਰ, ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਬਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੀ ਸਾਡੀ ਅਸਲ ਦੌਲਤ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਸੱਚੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਕਿਸੇ ਉੱਚੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੱਜ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਨ ਨਾਲ ਜੀਵਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਹਰ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਏਗਾ।

ਕੀ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰਨ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ?

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਹਾਮੀ ਹੈ ਅਤੇ 'ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ' ਸ਼ਬਦ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ 42ਵੇਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ (1976) ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਰਾਜ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਤੋਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਆਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਧਰਮ ਅਪਣਾ ਸਕੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨਿੱਜੀ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵੱਲ ਝੁਕਾ ਸਦਕਾ, ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਤ ਧਰਮ ਦਾ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕੂਲੀ ਪ੍ਰਾਥਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸੰਬੰਧਤ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 28(1) ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਨੁਛੇਦ 28(3) ਤਹਿਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਵੱਸਥ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣ, ਉਹਨਾਂ ਉੱਪਰ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ। ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਭਾਵ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਂਭੇ ਹੋ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ

ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਅਗਿਆਨਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁਲਾਮਤਾ, ਕੱਟੜਤਾ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦੀ ਹੈ। ਧਰਮ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਮਾਜ ਤੇ ਸਿੱਧੇ-ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਥੋਪਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ। ਜਰਮਨ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਅਡੋਲਫ ਹਿਟਲਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਮੈਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਕਰਨ ਦਿਓ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ।' ਧਰਮ, ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ 'ਧਰਮ ਦੀ ਅਫੀਮ' ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਕਾਰਗਰ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ 'ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ' ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਲੇਖਕ ਜਾਰਜ ਜੇਕਬ ਹੋਲਿਓਕੇ ਦੁਆਰਾ 1851 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਨਵਾਂ ਸੀ, ਪਰ ਅਜ਼ਾਦ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਆਮ ਧਾਰਣਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਜੋ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਧਾਰਮਿਕ ਮਜ਼ਹਬ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਹੋਲਿਓਕੇ ਨੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਅਲਗ ਸਮਾਜਿਕ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ। ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵਰਤਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਚਰਚ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ, ਭਾਵ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ
ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕ. ਬਰੜਵਾਲ (ਪੂਰੀ)
ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੰਬਰ - 92560-66000

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

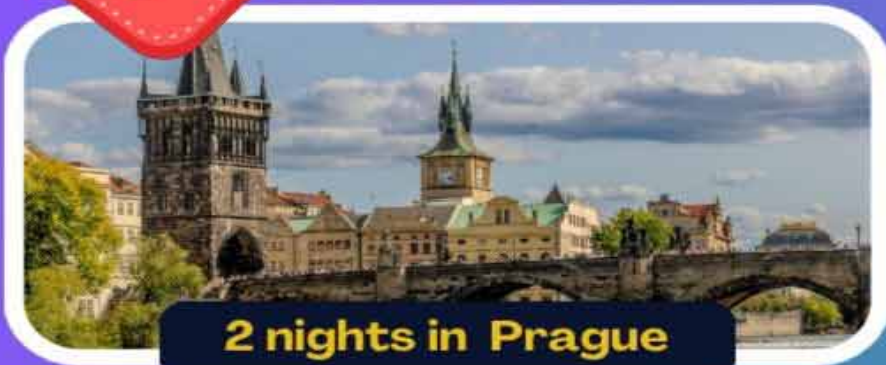
24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

PRAGUE VIENNA BUDAPEST

6 Night & 7 Days ★★★★★ TOUR

50% OFF 02ND PERSON

2 nights in Prague

2 Nights in Vienna

2 Nights in Budapest

INCLUSIONS (Valid in May - August)

- 06 Nights accomodation in Europe .
- All Breakfast in the hotels.
- Prague : Explore the magical Old Town Square , Astronomical Clock , Charles Bridge , sunset views along the Vltava River , Prague Castle & St. Vitus Cathedral, Lesser Town .
- Vienna : St. Stephen's Cathedral, Hofburg Palace , Tour Schönbrunn Palace & beautiful gardens , Experience traditional Viennese cafes & desserts
- Budapest : Explore Buda Castle & Fisherman's Bastion , Matthias Church , Danube River, Hungarian Parliament Building , Széchenyi Thermal Baths
- Intercity Transfers by Train .
- Airport Tranfers on Private Basis.
- All Tours and Transfers on SIC Basis

\$ 1595

Per Person on
Double
Occupancy

★★★★★★★★★★

50% OFF 02ND PERSON

***** INTERNATIONAL FLIGHT EXCLUDED & TRAVEL INSURANCE HIGHLY RECOMMENDED*****

Sunrise Tours & Travel

516-690-1257
516-216-4433

22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 350

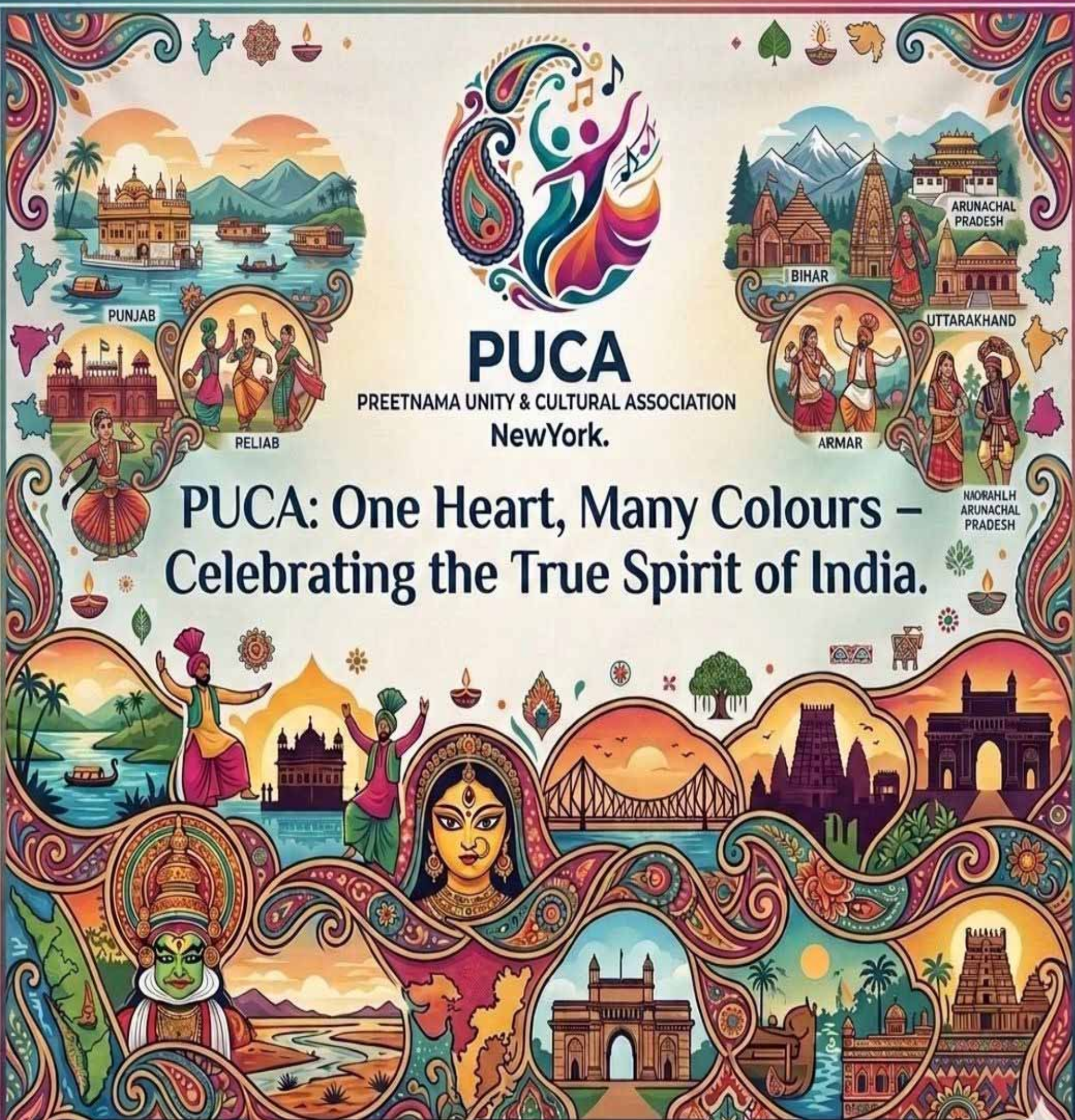
Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

24 APRIL TO 30 APRIL, 2026

PUCA

PREETNAMA UNITY & CULTURAL ASSOCIATION
New York.

PUCA: One Heart, Many Colours – Celebrating the True Spirit of India.

Kerala

Gujarat

Email: pucausa26@gmail.com

Maharashtra

Phone: 201-312-4180